

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 12CoP/50/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6416202979
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 09. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Katarína Katková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2017:6416202979.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Kataríny Katkovej a členov senátu JUDr. Ing. Jána Gandžalu, PhD. a JUDr. Jany Haluškovej, vo veci starostlivosti o maloletého Q. M., nar. XX. XX. XXXX, s trvalým pobytom U. T. XX/X, XXX XX C. M. A., zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Banskej Štiavnici, pracovisko Žiar nad Hronom, zvereneného do náhradnej osobnej starostlivosti starého otca Q. M., nar. XX. XX. XXXX, s trvalým pobytom U.X. XX/X, XXX XX C. X.A., právne zastúpeného Mgr. et. Mgr. Líviou Kostovou, advokátkou, so sídlom Pod Donátom 5, 965 01 Žiar nad Hronom, dieťa rodičov - matky X. X., nar. XX. XX. XXXX, s trvalým pobytom Z. XX, XXX XX S. M., právne zastúpenej JUDr. Jozefom Baranom, advokátom, so sídlom Nám. Matice slovenskej 23/45, 965 01 Žiar nad Hronom a otca Q. M., nar. XX. XX. XXXX, s trvalým pobytom U. X. XX/X, XXX XX C. H. A., právne zastúpeného Mgr. et. Mgr. Líviou Kostovou, advokátkou, so sídlom Pod Donátom 5, 965 01 Žiar nad Hronom, o zmenu výchovného prostredia, o odvolaní otca a starého otca proti rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom č.k. 19P/18/2016-140 zo dňa 23. marca 2017, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu p o t v r d z u j e.

Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Žiar nad Hronom (ďalej aj „okresný súd“, alebo „súd prvej inštancie“, resp. „prvoinštančný súd“) odvolaním napadnutým rozsudkom zo dňa 23. 03. 2017 zrušil náhradnú osobnú starostlivosť starých rodičov nad maloletým Q. M. nariadenú rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom sp. zn. 4P 73/2012-10 zo dňa 02. 05. 2012 a zveril maloletého Q. M., nar. XX. XX. XXXX (ďalej aj „maloletý“, resp. „maloleté dieťa“) do osobnej starostlivosti matky, ktorá ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok (prvý výrok). Otcovi uložil povinnosť prispievať na výživu maloletého Q. M. výživným vo výške 90,- Eur mesačne splatným vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred k rukám matky maloletého dieťaťa (ďalej aj „matka“), počnúc právoplatnosťou tohto rozhodnutia (druhý výrok). Súd prvej inštancie návrh otca na zverenie maloletého dieťaťa do jeho osobnej starostlivosti zamietol (tretí výrok) a určil nad výchovou maloletého Q. M. dohľad (štvrtý výrok). Prvoinštančný súd uložil matke a maloletému Q. M., nar. XX.XX.XXXX povinnosť podrobovať sa odbornému poradenstvu na Referáte poradensko-psychologických služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, pracovisko Žiar nad Hronom (piaty výrok). Zároveň upravil styk otca s maloletým tak, že otec je oprávnený stretávať sa s mal. Q. každý nepárny týždeň v mesiaci v čase od soboty od 9.00 hod. do nedele do 17.00 hod. (šiesty výrok) a starý otec maloletého dieťaťa je oprávnený stretávať sa s maloletým Q. každý utorok v týždni v čase od 15.30 hod. do 18.00 hod. (siedmy výrok). Matke uložil povinnosť pripraviť maloletého na styk s otcom a so starým otcom dieťa v stanovenom čase otcovi a starému otcovi odovzdať; otcovi a starému otcovi uložil povinnosť maloleté dieťa v stanovenom čase v bydlisku matky prevziať a dieťa matke v stanovenom

čase po skončení styku v bydlisku matky odovzdať (ôsmy výrok). Ďalej konštatoval, že týmto sa mení rozsudok Okresného súdu Žiar nad Hronom č.k. 4P 73/2012-10 zo dňa 27. 06. 2012 v časti úpravy práv a povinností k maloletému dieťaťu (deviaty výrok). Obom rodičom uložil povinnosť nahradiť trovy štátu v rozsahu 50% týchto trov, každý z nich zvlášť (desiaty výrok). O trovách prvoinštančného konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov konania nemá právo na náhradu trov tohto konania (jedenásty výrok).

Z odôvodnenia rozsudku okresného súdu vyplýva, že maloletý pochádza z mimomanželského vzťahu rodičov R. X. a Q. M.. Rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 4P 73/2012 - 10 zo dňa 27. 6. 2012, ktorý nadobudol právoplatnosť dňom 02. 08. 2012, bol maloletý zverený do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti starým rodičom L. M. a Q. M. (ďalej aj „starý otec“). Stará matka maloletého zomrela dňa 25. 03. 2016.

Zo záverov znaleckého posudku č. 51/2016 vypracovaného PhDr. Martou Halašovou PhD. okresný súd zistil, že maloletý má pozitívny vzťah k obom rodičom, avšak preferuje svoju matku. Vzhľadom na svoj vek nedokáže zaujať objektívny postoj ku svojim rodičom. Pretože je väčšinu času vo výchovnom prostredí starého otca, je pravdepodobné, že je starým otcom ovplyvňovaný na podvedomej aj vedomej úrovni. Starý otec sa netají svojim dešpektom voči matke. Matka je z hľadiska osobnostných predpokladov v porovnaní s otcom vhodnejšou rodičovskou osobou pre výchovu a starostlivosť o maloletého a za optimálnych podmienok po absolvovaní kurzu rodičovskej terapie a poradenstva, ktorý by mohol minimalizovať výchovné riziká vyplývajúce zo zistených osobnostných charakteristík, by mu dokázala zabezpečiť plnohodnotnú starostlivosť. Jej intelektová úroveň je celkovo v rámci normy. V štruktúre osobnostných vlastností matky bola zistená vážnosť, mlčanlivosť, uvážlivosť, obozretnosť, nezdiernosť, pomalosť. Je komunikatívna, podvoľuje sa zmenám, chápaná, zmierlivá, tolerantná a benevolentná. Najviac si praje dostať maloletého do opatery. V štruktúre osobnostných vlastností otca sú prítomné výrazné náznaky porúch osobnosti - schizoidné, tiež náznaky paranoidné a anankastické. U otca bol zistený sklon k nesvedomitosti, k nedodržiavaniu pravidiel ak sa jedná o jeho prospech, menej dbá na dvoje záväzky k ľuďom. Je u neho prítomná zvýšená úzkosť, neistota, obava z osamelosti, pootláča vlastnú agresivitu a vnútorné napätie. Svoje rodičovské kompetencie zjavne presunul na otca a sestru. Obidvaja rodičia majú porovnateľné riziká vyplývajúce z ich osobnostných charakteristík. Vo výchovnom prostredí starého otca má maloletý zaistenú stabilitu, istotu, lásku a bezpečie, môže tu rozvíjať svoje záujmy, má kontakt s viacerými generáciami. U matky sa môže v záťažových a v náročných situáciách prejavovať osobnostná nezrelosť, napätie, náladovosť, citlivosť na frustráciu a depresiu. Výchovná formatívna stratégia matky je nevýrazná. Maloletému dieťaťu prisudzuje nadlimitné kompetencie, čo môže viesť k tlaku na jeho zodpovednosť a rozhodovanie a destabilizovať jeho psychiku. Psychologickým vyšetrením boli ďalej u obidvoch rodičov ako aj u starého otca zistené náznaky závislej poruchy osobnosti, čo môže rezonovať v nepriaznivých životných okolnostiach do závislosti, vrátane závislosti na alkohole. Maloletý pri psychologickom vyšetrení reagoval na rodičov aj starého otca bez akejkoľvek averzívnej reakcie.

K osobnosti starého otca bolo znaleckým dokazovaním zistené, že v náročných a v záťažových situáciách môže reagovať úzkostne, hypochondricky, labilne, podráždené, agresívne, môžu sa aktivovať náznaky poruchy osobnosti - paranoidnej, anankastickej a závislej. Nechce sa zmieriť s nárokmi matky na výchovu maloletého, nie je ochotný zmieriť sa ani s kompromisným riešením, očakáva poslušnosť a podporu svojich detí. Zistený bol u neho intenzívne negatívny vzťah k matke.

Zo správy kolízneho opatrovníka zo dňa 20. 02. 2017 súd prvej inštancie zistil, že otec ako aj matka majú primerané podmienky na zverenie maloletého do ich osobnej starostlivosti. Zo záverov správy kolízneho opatrovníka bolo zistené, že matka má predpoklady zabezpečiť mal. X. po stránke výchovy, výživy, kontroly, materiálnych statkov a prípravy na vyučovanie, emocionálnej podnetivosti zdravé rodinné prostredie. Medzi matkou, priateľom matky, súrodencom maloletého a maloletým je vytvorená pozitívna vzťahová väzba. Želaním maloletého je, aby bol vychovávaný v osobnej starostlivosti matky. Matka preukázala počas súdom upraveného styku s maloletým, že sa dokázala o neho osobne riadne postarať a vytvorila mu vhodné rodinné a výchovné prostredie, prejavovala o maloletého aktívny záujem, vytvorila mu plnohodnotný program a vzbudila u neho pocit, že sa u nej cíti dobre. V záveroch svojej správy kolízny opatrovník poukázal na to, že problematickým sa javí nejednotný prístup starého otca aj matky voči mal. Q., nekomunikácia, nespolupráca starého otca s matkou ako aj nevôľa starého otca umožňovať maloletému kontakt a styk s matkou nad rámec súdneho rozhodnutia a v intenciiach želania maloletého. Uvedená nekomunikácia starého otca s matkou môže prispievať k nestabilite prežívania, správania a konania maloletého. Z uvedených dôvodov kolízny opatrovník odporučil, aby okresný súd zveril mal. Q. do osobnej starostlivosti matky a otca zaviazal prispievať na jeho výživu výživným vo výške 90,- Eur mesačne s tým, že starý otec je oprávnený stretávať sa s maloletým každý nepárny týždeň v

kalendárnom roku v čase od piatku od 15.30 hod. do nedele do 17.00 hod. a každý utorok v kalendárnom týždni v čase od 15.30 hod. do 18.00 hod. Styk otca s maloletým nežiadal upraviť.

Zo správy kolízneho opatrovníka zo dňa 16. 03. 2017 súd prvej inštancie zistil, že u matky je zjavná zmena v jej správaní v porovnaní s predchádzajúcimi obdobiami. Matka má záujem riešiť zmenu výchovného prostredia pre maloletého, má pozitívnu motiváciu na zmenu, hľadá možnosti a riešenia. Styk, ktorý doposiaľ prebiehal s matkou a maloletým, prebiehal bez výraznejších problémov, maloletý sám si praje žiť s ňou v spoločnej domácnosti, skôr odmieta návrat k starému otcovi. Osobnosť matky pôsobí neuropsychicky vyrovnanejšie, je viac introvertného zamerania, je istejšia v presadení sa, v dosahovaní cieľov, odvážnejšia v riešení konfliktov, s väčšou mierou empatie a zodpovednosti. Javí sa u matky aj posun vo zvládaní emočne náročnejších situácií. Matka abstínuje. Matka vykonala pokroky v poradenstve, aj v rodičovských zručnostiach, vo výchovnom štýle pôsobí na syna prirodzenou autoritou. Komunikácia je jasnejšia, konkrétnejšia, bez manipulácie a útokov. Matka sa poradenstvu nevyhýba, je nastavená na dlhodobejšiu spoluprácu, z uvedeného dôvodu poradenský proces nebol ukončený.

Z potvrdenia príjmu otca súd prvej inštancie zistil, že otec dosahuje čistý mesačný príjem cca vo výške 600,- Eur mesačne.

Vykonaným dokazovaním súd prvej inštancie dospel k záveru, že boli naplnené predpoklady na zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov. K zvereniu maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti starým rodičom došlo z dôvodu, že otec sa v danom čase nachádzal vo výkone trestu odňatia slobody a matka sa o maloletého nestarala, nezaujímal sa oň a zanechala ho u starých rodičov. Po smrti starej matky starostlivosť o maloletého vykonával starý otec, ktorému s osobnou starostlivosťou o maloletého pomáhala jeho dcéra, pripravovala sa s maloletým na vyučovací proces, navštevovala s ním lekára a zabezpečovala mu potrebnú starostlivosť suplujúc tak rolu matky. Z vykonaného dokazovania, najmä z nariadeného znaleckého dokazovania, ako aj zo správy psychologičky referátu poradenskopsychologických služieb Mgr. Bírošovej, okresný súd zistil, že v súčasnej dobe došlo k zmene pomerov na strane matky, a to nielen pokiaľ ide o materiálne a bytové zabezpečenie vhodného bývania pre maloletého, avšak matka svojim spôsobom života v súčasnosti preukazuje, že je spôsobilá riadne sa postarať o svoje dieťa. Na základe uvedeného jej bol späť do osobnej starostlivosti zverený starší syn X., ktorý bol predtým zverený do pestúnskej starostlivosti jej dcéry. Matka sa o maloletého zaujíma, súdom nariadený styk realizuje, maloletý sa vyjadril pred kolíznym opatrovníkom, ako aj v prítomnosti ustanovenej znalkyne a v komunikácii so svojim bratom W. na sociálnych sieťach, že by chcel byť zverený do osobnej starostlivosti matky. Vykonaným sociálnym šetrením bolo preukázané, že matka má vytvorené vhodné bytové podmienky na umiestnenie maloletého do jej osobnej starostlivosti. Okresný súd zistil, že u matky pominuli dôvody, pre ktoré bol maloletý zverený do osobnej starostlivosti starých rodičov. Jednalo sa pritom na strane matky o subjektívnu okolnosť spočívajúcu v jej nezáujme o maloletého a v alkoholizme, pričom matka spôsobom svojho života preukazuje, že svoje pomery, podmienky, ako aj zodpovednosť upravila, v súčasnej dobe na jej strane nejestvujú žiadne subjektívne, či objektívne príčiny, pre ktoré by nebolo možné zveriť jej maloleté dieťa do jej osobnej starostlivosti. Matka preukázala, že má skutočný záujem podieľať sa na osobnej starostlivosti o maloletého, od odňatia dieťaťa z jej osobnej starostlivosti upravila spôsob svojho života, maloletý má záujem o zverenie do jej osobnej starostlivosti, preto súd prvej inštancie zrušil nariadenú náhradnú osobnú starostlivosť starých rodičov a maloletého zveril do osobnej starostlivosti svojej matky.

Vzhľadom k tomu, že matka aj v rámci súdneho konania navštevovala dobrovoľne odborné poradenstvo na Referáte poradensko-psychologických služieb, pričom uvedená spolupráca s matkou nebola doposiaľ ukončená a matka zaznamenáva z danej spolupráce pozitívne výsledky, preto súd nariadil matke výchovné opatrenie - povinnosť podrobovať sa odbornému poradenstvu na Referáte poradensko-psychologických služieb, aby tak bola zabezpečená kontinuita daného poradenstva a matke bolo poskytnutá dostatočná podpora na zvládnutie rodičovstva. Súd prvej inštancie súčasne nariadil nad výchovou mal. Q. M. u matky dohľad, ktorý sa bude realizovať za súčinnosti orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, aby tak boli rozptýlené akékoľvek pochybnosti starého otca, či otca ohľadne spôsobilosti matky postarať sa náležite o maloletého.

Pokiaľ ide o návrh otca na zverenie maloletého do jeho osobnej starostlivosti, resp. do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, okresný súd tomuto návrhu nevyhovel, pretože vykonaným dokazovaním mal za preukázané, že matka má lepšie osobnostné predpoklady na zabezpečenie plnohodnotnej starostlivosti o maloletého. Okresný súd uviedol, že otec v konaní menil svoje stanoviská ohľadne zverenia maloletého. Najskôr tvrdil, že žiada, aby bol maloletý zverený do jeho osobnej starostlivosti, neskôr žiadal, aby bol zverený do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov a neskôr žiadal upraviť styk s maloletým. Z uvedeného postupu otca je zrejmé, že otec nemá opravdivý záujem na zverení maloletého do jeho starostlivosti, avšak svojím návrhom skôr suploval vôľu starého otca, aby maloletý

nebol zverený do osobnej starostlivosti matky. Zo znaleckého dokazovania pritom vyplynulo, že otec má v štruktúre osobnostných vlastností prítomné výrazné náznaky porúch osobností ako aj sklon k nesvedomitosti, k nedodržiavaniu pravidiel, potláča vlastnú agresivitu a vnútorné napätie. Súd prvej inštancie poukázal aj na tú skutočnosť, že v nedávanej minulosti bol otec súdne trestaný, a to za zločin týrania blízkej a zverenej osoby (matky), ktorá skutočnosť je závažnou skutočnosťou z pohľadu zverenia maloletého do jeho osobnej starostlivosti. Pokiaľ aj súdom nariadená znalkyňa v znaleckom posudku konštatovala, že u oboch rodičov sú prítomné určité nedostatky v štruktúre ich osobnosti, osobnosť matky je z pohľadu súdu vhodnejšou na výchovu maloletého, ktorá dáva do budúcnosti väčšie záruky zdravého vývinu maloletého ako otec. Podľa názoru prvoinštančného súdu u matky bude mať maloletý zaistené stabilnejšie výchovné prostredie, matka spôsobom svojho života, osobnosťou dáva väčší predpoklad na zdravý duševný a psychický vývin maloletého, preto okresný súd zveril maloletého do jej osobnej starostlivosti.

Okresný súd uložil otcovi povinnosť prispievať na jeho výživu výživným vo výške 90,- Eur mesačne, ktoré zohľadňuje potreby maloletého vyplývajúce z jeho veku ako aj majetkové a finančné pomery otca. Vykonaným dokazovaním bolo zistené, že otec priemerne v čistom zarába 600,- Eur, pričom v spoločnej domácnosti (v rodinnom dome svojho otca) žije so svojou priateľkou, ktorá je v súčasnej dobe na rodičovskej dovolenke a poberá rodičovský príspevok a prídavky na dieťa a s maloletým dieťaťom, pochádzajúcim z tohto vzťahu. Pokiaľ aj otec poukazoval na to, že má výdavky s hradením nákladov za užívanie rodinného domu, hradením nedoplatkov na vodu a elektrickú energiu ako aj ostatné bežné výdavky - ošatné a strava, okresný súd uviedol, že je možnosťami aj schopnosťami otca prispievať na výživu maloletého okresným súdom stanoveným výživným. Skutočnosť, že doposiaľ hradil starému otcovi len minimálne výživné, neodôvodňuje záver, že takéto výživné má byť stanovené aj naďalej. Okresný súd súčasne upravil styk otca s maloletým zhodne s návrhom otca, pričom zohľadnil to, že otec má právo na stretávanie sa so svojím dieťaťom a na prehlbovanie vzájomných väzieb medzi nimi. Súd prvej inštancie upravil styk starého otca s maloletým, a to v každý utorok v kalendárnom týždni v čase od 15.30 hod. do 18.00 hod., pretože je potrebné zachovávať citové väzby maloletého so starým otcom, ktorý sa podieľal na jeho výchove, rozvíjať ich spoločné záujmy (futbal) a nepretrhnúť tak puto, ktoré jednoznačne medzi nimi počas výkonu osobnej starostlivosti vzniklo.

O trovách štátu okresný súd rozhodol tak, že uložil obom rodičom povinnosť nahradiť trovy štátu v rozsahu 50%, každému z nich zvlášť, nakoľko vykonaným dokazovaním vznikli trovy za vypracovanie nariadeného znaleckého dokazovania, ktoré musia nahradiť účastníci konania. Vo výroku rozhodnutia rozhodol okresný súd iba o nároku štátu na náhradu týchto trov, vzhľadom k tomu, že ich výška (vzhľadom k tomu, že o nároku znalkyne nie je rozhodnuté právoplatným rozhodnutím súdu) nebola ustálená. Náhradu trov konania štátu súd prvej inštancie uložil nahradiť účastníkom konania, nakoľko na ich strane neboli okolnosti, ktoré by odôvodňovali oslobodenie účastníkov konania od platenia súdnych poplatkov, či iných trov konania, či akékoľvek okolnosti hodné osobitného zreteľa, pre ktoré by bol daný dôvod na nepriznanie náhrady týchto trov štátu. Podľa názoru okresného súdu u starého otca bol dôvod hodný osobitného zreteľa, pretože sa jedná o starobného dôchodcu, ktorý vykonával osobnú starostlivosť o maloletého v čase, keď túto starostlivosť nevykonávali rodičia a bolo by nespravodlivé, aby sa podieľal na trovách, ktoré vznikli z dôvodu preukazovania spôsobilosti rodičov vykonávať rodičovské práva.

2. Proti rozsudku okresného súdu otec a starý otec podali v zákonnej lehote odvolanie.

Otec v odvolaní navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zmenil a návrh matky zamietol. Podľa jeho názoru sa súd prvej inštancie nedostatočným spôsobom vysporiadal s otázkou zverenia maloletého do osobnej starostlivosti matky. Súd prvej inštancie nedostatočným spôsobom prešetril spôsobilosť matky na osobnú starostlivosť o maloletého, ako aj pomery v domácnosti matky prihliadajúc na vývinové potreby maloletého, stabilitu výchovného prostredia maloletého, citové väzby maloletého, spôsobilosť (morálnu, výchovnú, edukatívnu) matky vzhľadom na jej kriminálnu, ako aj celkovú minulosť, ako aj spôsobilosť priateľa matky, ktorý v súčasnosti zdieľa s ňou spoločnú domácnosť. Matka nie je zodpovednou (vhodnou) osobou, pretože dlhodobo má problémy s alkoholom, trpí psychickými problémami, nemá vytvorené vhodné podmienky v domácnosti a nemá stále zamestnanie, ktorým by vedela zabezpečiť všetky materiálne potreby maloletého (v súčasnosti je voči nej vedené exekučné konanie, pretože dlhodobo zanedbávala úhradu výživného na maloletého a taktiež neprispievala žiadnym materiálnym spôsobom na potreby maloletého). Matka neprejavuje žiadny skutočný záujem o maloletého. Je iba otázkou času, kedy matka začne zanedbávať starostlivosť o maloletého. Matka zdieľa spoločnú domácnosť so svojím priateľom, ktorého objektívne stanovisko súd prvej inštancie nezisťoval a nebola preukázaná ani spôsobilosť priateľa matky na to, aby sa v jeho prítomnosti mohol dlhodobo

zdržiavať maloletý. Ďalej sa nestotožňuje so záverom súdu prvej inštancie ohľadne podstatnej zmeny pomerov na strane matky. I samotná psychologička Mgr. Birošová, na správu ktorej sa súd prvej inštancie odvoláva, že poradenský proces nie je ukončený, nepredkladá definitívne vyjadrenie, resp. posudok o psychickej a emočnej spôsobilosti matky na výchovu maloletého. Maloletý má u starého otca vytvorené vhodné a riadne podmienky pre jeho všestranný rozvoj a vývoj.

Poukázal na závery znaleckého posudku č. 51/2016 zo dňa 18. 11. 2016 súdnej znalkyne z odboru psychológia PhDr. Marty Halašovej, PhD., z ktorých vyplýva, že prípadná zmena doterajšieho výchovného prostredia by mohla mať negatívny vplyv na psychický vývoj maloletého, ako aj na to, že vo výchovnom prostredí u starého otca má maloletý zaistenú stabilitu, istotu, lásku a bezpečie. Starý otec býva v spoločnej domácnosti s jeho sestrou, tetou maloletého, ktorá sa dokáže postarať o maloletého počas prípadne krátkodobej (alebo aj dlhodobej), pričom otec so svojou partnerkou sa v značnej miere podieľajú na výchove a starostlivosti o maloletého. On a aj jeho partnerka sa v značnej miere podieľajú na výchove a starostlivosti maloletého. Súd prvej inštancie sa nevysporiadal s objektívnym a autentickým názorom maloletého, komu má byť zverený do osobnej starostlivosti v zmysle ustanovenia § 38 Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“). Maloletý sa starému otcovi pred pojednávaním opätovne vyjadroval, že chce ostať v jeho osobnej starostlivosti. S touto skutočnosťou sa súd prvej inštancie žiadnym spôsobom nevysporiadal. Ohľadne údajných tvrdení maloletého pred kolíznym opatrovníkom, že maloletý chce byť v osobnej starostlivosti matky, uviedol, že ich považuje za neautentické a sprostredkované prostredníctvom kolízneho opatrovníka. Jeho údajné tvrdenia môžu byť poznamenané diagnózou - porucha krátkodobej pamäti, ktorá mu bola zistená na neurologickom vyšetrení dňa 24. 01. 2017 u detskej neurologičky MUDr. Ingrid Baránikovej.

Nesúhlasil ani s výškou výživného na maloletého. Súd prvej inštancie sa nesprávnym spôsobom vypořiadal s odôvodnenými potrebami maloletého. V tejto súvislosti poukázal na uznesenie Krajského súdu v Žiline sp. zn. 9CoP/36/2008 zo dňa 18. 07. 2008.

Zdôraznil, že súd pri rozhodovaní o tom, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti, musí dbať na to, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany oboch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvoma rodičmi. Medzi základné kritériá posudzovania, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa patrí: citové väzby dieťaťa, vývinové potreby maloletého dieťaťa - materiálne podmienky, stabilita budúceho výchovného prostredia, spôsobilosť (morálna, výchovná, edukatívna a pod.) rodiča, ktorému má byť maloleté dieťa zverené. Zároveň poukázal na čl. 3 ods. 1, 9 ods. 3, 18 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa a rozhodnutie ESLP Keegan vs. Írsko č. 16969/90 z 26.05. 2004, rozhodnutie ESLP Bronda vs. Taliansko č. 22430/93 z 09. 06. 1998, rozhodnutie ÚS ČR sp.zn. IV.ÚS 2244/09 z 20. 07. 201, rozhodnutie ÚS SR sp. zn PL ÚS SR 26/05 z 06. 07. 2006 a rozhodnutia všeobecných súdov.

Uviedol, že nesúhlasí s tým, že má nahradiť trovy štátu v rozsahu 50%, pretože nenavrhol vyhotovenie znaleckého posudku. Znalecké dokazovanie nariadil okresný súd na podnet kolízneho opatrovníka.

Má za to, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je zmätočné, rozsudok má vady, ktorými bolo porušené jeho právo na spravodlivý proces, ktoré je zaručené aj článkom 46 a nasl. Ústavy SR a článkom 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Podľa jeho názoru súd prvej inštancie neodôvodnil riadne svoje rozhodnutie.

3. Starý otec v odvolaní navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zmenil a návrh matky zamietol. Podľa jeho názoru sa súd prvej inštancie nedostatočným spôsobom vypořiadal s otázkou zverenia maloletého do osobnej starostlivosti matky. Súd prvej inštancie nedostatočným spôsobom prešetril spôsobilosť matky na osobnú starostlivosť o maloletého, ako aj pomery v domácnosti matky prihliadajúc na vývinové potreby maloletého, stabilitu výchovného prostredia maloletého, citové väzby maloletého, spôsobilosť (morálnu, výchovnú, edukatívnu) matky vzhľadom na jej kriminálnu, ako aj celkovú minulosť, ako aj spôsobilosť priateľa matky, ktorý v súčasnosti zdieľa s ňou spoločnú domácnosť. Matka nie je zodpovednou (vhodnou) osobou, pretože dlhodobo má problémy s alkoholom, trpí psychickými problémami, nemá vytvorené vhodné podmienky v domácnosti a nemá stále zamestnanie, ktorým by vedela zabezpečiť všetky materiálne potreby maloletého (v súčasnosti je voči nej vedené exekučné konanie, pretože dlhodobo zanedbávala úhradu výživného na maloletého a taktiež neprispievala žiadnym materiálным spôsobom na potreby maloletého). Matka neprejavuje žiadny skutočný záujem o maloletého. Je iba otázkou času, kedy matka začne zanedbávať starostlivosť o maloletého. Matka zdieľa spoločnú domácnosť so svojim priateľom, ktorého objektívne stanovisko súd prvej inštancie nezisťoval a nebola preukázaná ani spôsobilosť priateľa matky na to, aby sa v jeho prítomnosti mohol dlhodobo zdržiavať maloletý. Ďalej sa nestotožňuje so záverom súdu prvej inštancie ohľadne podstatnej zmeny pomerov na strane matky. I samotná psychologička Mgr. Birošová, na správu

ktorej sa súd prvej inštancie odvoláva, že poradenský proces nie je ukončený, nepredkladá definitívne vyjadrenie, resp. posudok o psychickej a emočnej spôsobilosti matky na výchovu maloletého. Maloletý má u neho vytvorené vhodné a riadne podmienky pre jeho všestranný rozvoj a vývoj.

Poukázal na závery znaleckého posudku č. 51/2016 zo dňa 18. 11. 2016 súdnej znalkyne z odboru psychológia PhDr. Marty Halašovej, PhD., z ktorých vyplýva, že prípadná zmena doterajšieho výchovného prostredia by mohla mať negatívny vplyv na psychický vývoj maloletého, ako aj na to, že vo výchovnom prostredí u neho má maloletý zaistenú stabilitu, istotu, lásku a bezpečie. Jeho vek a status dôchodcu nie je prekážkou. Býva v spoločnej domácnosti s dcérou, tetou maloletého, ktorá sa kedykoľvek dokáže postarať o maloletého, pričom otec so svojou partnerkou sa v značnej miere podieľajú na výchove a starostlivosti o maloletého. Súd prvej inštancie sa nevysporiadal s objektívnym a autentickým názorom maloletého, komu má byť zverený do osobnej starostlivosti v zmysle ustanovenia § 38 CSP. Maloletý sa mu pred pojednávaním opätovne vyjadroval, že chce ostať v jeho osobnej starostlivosti. S touto skutočnosťou sa súd prvej inštancie žiadnym spôsobom nevysporiadal. Ohľadne údajných tvrdení maloletého pred kolíznym opatrovníkom, že maloletý chce byť v osobnej starostlivosti matky, uviedol, že ich považuje za neautentické a sprostredkované prostredníctvom kolízneho opatrovníka. Jeho údajné tvrdenia môžu byť poznamenané diagnózou - porucha krátkodobej pamäti, ktorá mu bola zistená na neurologickom vyšetrení dňa 24. 01. 2017 u detskej neurologičky MUDr. Ingrid Baránikovej.

Zdôraznil, že súd pri rozhodovaní o tom, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti, musí dbať na to, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany oboch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvoma rodičmi. Medzi základné kritériá posudzovania, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa patrí: citové väzby dieťaťa, vývinové potreby maloletého dieťaťa - materiálne podmienky, stabilita budúceho výchovného prostredia, spôsobilosť (morálna, výchovná, edukatívna a pod.) rodiča, ktorému má byť maloleté dieťa zverené. Zároveň poukázal na čl. 3 ods. 1, 9 ods. 3, 18 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa a rozhodnutie ESLP Keegan vs. Írsko č. 16969/90 z 26.05. 2004, rozhodnutie ESLP Bronda vs. Taliansko č. 22430/93 z 09. 06. 1998, rozhodnutie ÚS ČR sp.zn. IV.ÚS 2244/09 z 20. 07. 201, rozhodnutie ÚS SR sp. zn PL ÚS SR 26/05 z 06. 07. 2006 a rozhodnutia všeobecných súdov.

Má za to, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je zmatečné, rozsudok má vady, ktorými bolo porušené jeho právo na spravodlivý proces, ktoré je zaručené aj článkom 46 a nasl. Ústavy SR a článkom 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Podľa jeho názoru súd prvej inštancie neodôvodnil riadne svoje rozhodnutie.

4. Matka vo vyjadrení k odvolaniam otca a starého otca navrhla rozsudok prvoinštančného súdu ako vecne správny potvrdiť. Uviedla, že v odvolaní sa poukazuje na skutky, ktoré sa mali stať v minulosti (pred 15-imi rokmi) a ktorých objektívnosť a pravdivosť nebola nikdy dokázaná.

Tvrdenia odvolateľov o tom, že neprejavuje o maloletého žiadny záujem, nechodí do školy pre úlohy, resp. neplatí výživné, sú nepravdivé, účelové a ničím nepodložené.

Okresný súd z vykonaného dokazovania zistil, že v súčasnej dobe došlo k zmene pomerov na jej strane, a to nielen pokiaľ ide o materiálne a bytové zabezpečenie vhodného bývania pre maloletého, avšak s spôsobom jej života v súčasnosti preukazuje, že je spôsobilá riadne sa postarať o svoje dieťa. Na základe uvedeného jej bol späť do osobnej starostlivosti zverený starší syn X., s ktorým má maloletý blízky vzťah. Z rozsudku okresného súdu vyplýva, že sa o maloletého zaujíma, súdom nariadený styk realizuje a aj maloletý sa vyjadril pred kolíznym opatrovníkom, ako aj v prítomnosti ustanovenej znalkyne, že by chcel byť zverený do jej osobnej starostlivosti. Šetrením bolo zistené, že má vytvorené vhodné bytové podmienky na zverenie maloletého do jej osobnej starostlivosti.

Okresný súd správne zistil, že u nej pominuli dôvody, pre ktoré bol maloletý zverený do osobnej starostlivosti starých rodičov a spôsobom svojho života preukazuje, že v súčasnej dobe na jej strane neexistujú žiadne subjektívne, či objektívne príčiny, pre ktoré by nebolo možné zveriť jej maloleté dieťa do jej osobnej starostlivosti.

Poukázala na to, že pravidelne navštevuje školu, kde je učiteľka dáva rozpis domácich úloh, požičiava jej učebnice, aby sa mohla s maloletým pripravovať do školy. Plní si i vyživovaciu povinnosť.

Otec maloletého jej dlhuje na výživnom sumu 364,77 Eur za obdobie, keď bol vo výkone trestu odňatia slobody za týranie blízkej osoby (jej). Otec má novú rodinu, má malé dieťa, pričom deti priateľky otca sú v ústavnej starostlivosti.

Zdôraznila, že jej pomery sa zmenili, je zamestnaná, žije v spoločnej domácnosti s priateľom Q. D., ktorý je tiež zamestnaný a spoločne vychovávajú aj jej syna X.. Má vytvorené všetky podmienky pre zabezpečenie všetkých potrieb maloletého. Maloletý má s ňou veľmi dobrý vzťah, je na ňu citovo

naviazaný, dobre vychádza s jej priateľom a so svojím bratom X.. Maloletý sa svojmu bratovi sťažoval na agresívne správanie sa starého otca, ktorý naňho kričí, fyzicky ho napáda a nestará sa o neho. V dôsledku tohto nepriaznivého prostredia a nevhodnej výchovy mu bola zistená neurologická diagnóza porucha krátkodobej pamäte, čo jej potvrdila neurologička MUDr. Barániková. Z vyjadrení znalcov vyplýva, že pre zdravý duševný vývin maloletého je nenahraditeľný citový vzťah s ňou, ktorá všetky postupy osobnej starostlivosti o maloletého vykonáva pod odborným dohľadom.

Podľa jej názoru okresný súd vykonal všetky relevantné dôkazy, zistil objektívne skutkový stav, tento správne právne posúdil a vydal rozhodnutie v súlade so Zákomom o rodine a Dohovorom o právach dieťaťa.

5. Kolízny opatrovník vo vyjadrení k odvolaniam otca a starého otca navrhol rozsudok prvoinštančného súdu ako vecne správny potvrdiť s prihliadnutím na záujem maloletého dieťaťa, citovú väzbu, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia dieťaťa, právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov, udržiavanie pravidelného a rovnoprávneho styku, vek, želanie, odôvodnené potreby maloletého ako aj možnosti, schopnosti a majetkové pomery otca.

Otec po podmienčnom prepustení z Ústavu na výkon trestu odňatia slobody pre mladistvých Sučany nepreukázal skutočný záujem prevziať osobnú starostlivosť nad maloletým. Problematickým sa javí aj nejednotný výchovný prístup starého otca a matky, nekomunikácia starého otca s matkou v súvislosti s potrebami a záujmami maloletého, nevôľa starého otca umožňovať kontakt i styk maloletého s matkou nad rámec súdneho rozhodnutia v intenciách želaní maloletého. Triedna učiteľka v správe zo dňa 06. 02. 2017 poukázala neadekvátne správanie sa maloletého v škole, ktorý sa snaží upútať na seba pozornosť vyrušovaním. Maloletý sa neadekvátne správal v domácnosti u starého otca aj dňa 12. 02. 2017, kedy po ukončení styku chcel zostať s matkou. Maloletý pred kolíznym opatrovníkom, pred súdnou znalkyňou vyjadril svoj názor, že chce bývať u svojej matky.

Uviedol, že matka má vytvorené uspokojivé podmienky na bývanie, spánok, učenie sa, oddych a hrové aktivity a má vytvorené predpoklady zabezpečiť maloletému po stránke výchovy, výživy, kontroly, materiálnych statkov, prípravy na vyučovanie, emocionálnej podnetovosti i prístupu k zdravotnej starostlivosti atribúty na uspokojivej úrovni. Medzi matkou, jej priateľom, súrodencom maloletého a maloletým je vytvorená pozitívna vzťahová väzba. Želaním maloletého je, aby bol vychovávaný v osobnej starostlivosti matky. Matka počas súdom upraveného styku preukázala, že sa dokáže o maloletého postarať, vytvorila mu vhodné rodinné i výchovné prostredie, prejavovala o neho aktívny záujem, vedela mu vytvoriť plnohodnotný program a vzbudila u maloletého pocit spokojnosti. Na strane matky došlo k podstatným pozitívnym zmenám v jej pomeroch, nadviazala spoluprácu so psychologičkou, prejavila záujem o kontakt i o spoluprácu so starým otcom v súvislosti s potrebami a záujmami maloletého, matka upravila svoje rodinné, bytové, sociálne pomery, prevzala riadnu osobnú starostlivosť o maloletého X., našla si zamestnanie, vedie riadny spôsob života, abstínuje a preukázala spôsobom svojho života, že dáva záruku, že maloletému zabezpečí riadne podmienky na jeho osobnostný rast a vývin, vytvorí maloletému bezpečné prostredie, v ktorom sa maloletý bude cítiť dobre a zabezpečí zodpovednú starostlivosť o maloletého. I zo záverov znalkyne z odboru klinická psychológia detí zo dňa 18. 11. 2016 vyplýva, že matka je z hľadiska osobnostných predpokladov v porovnaní s otcom vhodnejšou rodičovskou osobou pre výchovu a starostlivosť o maloleté dieťa a za optimálnych podmienok (a po absolvovaní kurzu rodičovskej terapie a poradenstva) by mu dokázala zabezpečiť plnohodnotnú starostlivosť. Z vyjadrenia psychologičky zo dňa 16. 03. 2017 vyplýva, že spolupráca s matkou prebieha. Matka žije v stabilizovaných rodinných vzťahoch a má záujem riešiť zmenu výchovného prostredia pre maloletého. Osobnosť matky pôsobí neuropsychicky vyrovnanejšie, je istejšia v presadení sa v dosahovaní cieľov, odvážnejšia v riešení konfliktov a s väčšou mierou empatie a zodpovednosti. Javí posun v zvládaní emočne náročnejších situácií a abstínuje. Pokroky sa javia ak v rodičovských zručnostiach, vo výchovnom štýle, akceptuje dieťa, jeho potreby, požiadavky a zároveň pôsobí na neho prirodzenou autoritou.

6. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), vec preskúmal v rozsahu určenom ustanovením § 65, § 66 Civilného mimosporového poriadku (ďalej aj „CMP“), bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 2 a contrario CSP a odvolaním napadnutý rozsudok prvoinštančného súdu podľa ustanovenia § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

7. Odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení napadnutého rozsudku je koherentný, jeho rozhodnutie je konzistentné. Rozsudok okresného súdu je presvedčivý, premisy zvolené v rozsudku, rovnako ako aj závery, ku ktorým dospel, sú racionálne a aj

spravodlivé. Odôvodnenie písomného vyhotovenia rozsudku je dostatočne vyčerpávajúce a zodpovedá kritériám uvedeným v ustanovení § 220 ods. 2 CSP.

8. Odvolací súd konštatuje, že otec a starý otec v odvolaní neuviedli žiadne skutočnosti, okolnosti alebo argumenty, ktoré by neboli predmetom skúmania prvoinštančného súdu a s ktorými by sa prvoinštančný súd náležite nevysporiadal. Dokonca možno konštatovať, že neuviedli ani žiadny konkrétny relevantný právny dôvod a ani žiadny konkrétny relevantný skutkový dôvod, spochybňujúci správnosť napadnutého rozhodnutia.

9. V tomto prípade odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie vykonal náležité dokazovanie, z neho získané dôkazy vyhodnotil podľa zákonných kritérií a na základe toho ustálil skutkový stav, z ktorého pri rozhodnutí vychádzal. Odvolací súd v hodnotení dôkazov zo strany prvoinštančného súdu nezistil žiadny rozpor s princípmi formálnej logiky a so zákonnými procesnými pravidlami, a preto nepovažoval za potrebné ním prevedené dokazovanie opakovať, alebo doplniť.

10. Odvolací súd poukazuje na to, že okresný súd pri svojom rozhodovaní správne vychádzal zo skutočností zistených kolíznym opatrovníkom prihliadajúc na názor maloletého prezentovaný pred znalkyňou aj kolíznym opatrovníkom v zmysle ustanovenia § 43 ods. 1 zák. č. 36/2005 Z.z. o rodine v znení neskorších právnych predpisov (ďalej aj „Zákon o rodine“), že chce byť zverený do osobnej starostlivosti matky a na záujem maloletého.

11. Odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že právo dieťaťa vyjadriť svoj názor je veľmi úzko prepojený s ochranou jeho najlepšieho záujmu, ktorý je možné vyhodnotiť práve prostredníctvom toho, čo dieťa vyjadrí. Z Dohovoru o právach dieťaťa (Čl. 12), ako aj z dikcie ustanovenia § 38 CMP, vyplývajú dve základné kritéria pre vyhodnotenie spôsobu zisťovania názoru maloletého a to: vek dieťaťa a vyspelosť dieťaťa. Tieto kritériá by mali byť vyhodnotené vo vzájomnej súvislosti, pritom je potrebné ich posudzovať individuálne v každom jednom prípade. Na posúdenie kritérií pre vyjadrenie názoru dieťaťa budú rozhodujúce tri kľúčové oblasti súvisiace s vývojom dieťaťa: vnímanie, pamäť a reč. Za súčasného stavu je možné uviesť, že vyhodnotenie kritérií je výlučne vecou súdu a je otázkou individuálneho posúdenia okolností a predpokladov na strane dieťaťa a jeho rozumovej a vôľovej vyspelosti. Tieto aspekty okresný súd pri svojom rozhodovaní náležitým spôsobom aplikoval.

12. Z Dohovoru o právach dieťaťa z r.1989 vyplýva, že záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom, na ktoré treba brať ohľad pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa dieťaťa. Vo veciach starostlivosti o maloleté dieťa sú súdy povinné prihliadať najmä na záujem maloletého dieťaťa.

13. Pojem záujem dieťaťa nemožno chápať zužujúco len ako „záujem zdravia dieťaťa“. Záujem dieťaťa treba chápať čo najextenzívnejšie. V záujme dieťaťa je predovšetkým to, aby vyrastalo v atmosfére šťastia, lásky, porozumenia, stability, tolerance a harmónie, aby jeho výchova smerovala k pozitívnemu rozvoju jeho osobnosti, nadania a rozumových a fyzických schopností, mravnému, duchovnému a sociálnemu rozvoju a aby boli rešpektované jeho práva uvedené v Dohovore o právach dieťaťa, ako aj v iných právnych predpisoch.

14. V čl. 18 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa je zakotvená zásada, že obaja rodičia majú spoločnú zodpovednosť za výchovu a vývoj dieťaťa. Základným zmyslom ich starostlivosti musí pritom byť záujem dieťaťa.

15. V zmysle čl. 41 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky starostlivosť o deti a ich výchova je právom rodičov; deti majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť.

16. Maloletý bol na základe rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 4P/73/2012-10 zo dňa 27. 06. 2012 zverený do náhradnej osobnej starostlivosti starého otca (pôvodne starých rodičov), pretože matka ani otec neboli schopní zabezpečiť riadnu starostlivosť o maloletého.

17. Odvolací súd zhodne s názorom prvoinštančného súdu konštatuje, že na strane matky od predchádzajúcej úpravy rodičovských práv a povinností k maloletému došlo k výraznej zmene pomerov. V súčasnej dobe matke nič nebráni o maloletého sa riadne starať. To, že matka sa chce o svoje dieťa starať v súlade so svojimi rodičovskými právami, nepredstavuje hroziacu ujmu pre maloleté dieťa. Zo

žiadnej skutočnosti nevyplývalo, že v prípade, ak dieťa bude žiť s matkou, mu hrozí nebezpečie. Nemožno dospieť k záveru, že nie je v záujme maloletého dieťaťa, aby žilo so svojou matkou, pokiaľ táto má vytvorené podmienky pre starostlivosť o dieťa a nebránia tomu iné závažné skutočnosti.

18. Podstatnou okolnosťou, z ktorých okresný súd správne vychádzal, sú aktuálne podmienky, ktoré matka v rámci svojich možností a schopností vytvára pre maloletého na zabezpečenie jeho základných životných potrieb v rámci svojich základných rodičovských práv a povinností.

19. Pokiaľ otec a starý otec otec poukázali na závery znaleckého posudku č. 51/2016 vyhotoveného PhDr. Martou Halašovou, PhD. súdnou znalkyňou z odboru Psychológia, Klinická psychológia detí, Klinická psychológia dospelých, Poradenská psychológia, t.j. „ maloletý má zaistenú u neho stabilitu, istotu, lásku a bezpečie“, táto skutočnosť neznamená, že matka maloletému nevie zabezpečiť stabilitu, istotu, lásku a bezpečie. Podľa názoru odvolacieho súdu ani skutočnosť, že matka má nedoplatok na výživnom, nemôže byť dôvodom, pre ktorý by maloletý nemohol byť zverený do osobnej starostlivosti matky. Ohľadne osoby partnera matky (Q. J.) starý otec, resp. otec neuviedli v odvolaní žiadne právne relevantné skutočnosti, pre ktoré by maloletý nemohol žiť v spoločnej domácnosti s matkou a s jej partnerom, pričom z obsahu spisu nie je možné vyvodiť negatívny vplyv partnera matky na maloletého.

20. Odvolací súd (zhodne s názorom okresného súdu) konštatuje, že na strane matke pominuli dôvody, pre ktoré bola nad maloletým nariadená náhradná osobná starostlivosť, preto okresný súd správne rozhodol o zrušení náhradnej osobnej starostlivosti (§ 47 ods. 1 písm. e/ Zákona o rodine) a následne o zverení maloletého do osobnej starostlivosti matky (§ 36 ods. 1 Zákona o rodine), správne ex offio upravil aj rozsah vyživovacej povinnosti otca k maloletému, ktorý je povinný poskytovať maloletému dieťaťu výživné (§ 62 ods. 1, 2, 4, § 75 ods. 1, § 76 ods. 1 Zákona o rodine).

21. Maloletý je vo veku 10 rokov, v čase rozhodovania okresného súdu bol žiakom tretieho ročníka základnej školy. Z obsahu spisu vyplýva, že v súvislosti s výživou, návštevou školy, kúpou oblečenia, obuvi, zabezpečenia hygienických potrieb, v súvislosti so zdravotným stavom (návštevou odborných lekárov), s jeho športovými záujmami (futbal), vznikajú výdavky, ktoré ako je to odvolaciemu súdu známe z jeho rozhodovacej činnosti niekoľkonásobne prevyšujú sumu 90,- Eur mesačne. Táto skutočnosť musí byť známa i otcovi, ktorý náklady súvisiace s výdavkami na svoju maloletú dcéru L. X. M., nar. XX. XX. XXXX, vo veku XX mesiacov, vyčíslil sumou 150,- Eur mesačne.

22. Otec je zamestnaný u zamestnávateľa CORTIZO Slovakia, a.s., so sídlom Železničný rad 29, Nová Baňa, IČO: 36 030 554. Svoj čistý mesačný zárobok otec deklaroval vo výške 650,- Eur- 700,- Eur netto (viď Zápisnica o pojednávaní zo dňa 23.02. 2017 - č.l.105 spisu). Otec má vyživovaciu povinnosť k maloletej L. X. M., nar. XX. XX. XXXX. Otec býva v spoločnej domácnosti s maloletou a jej matkou F. M., nar. XX. XX. XXXX.

23. Vzhľadom na uvedené je v možnostiach a schopnostiach otca prispievať na výživu maloletého výživným v sume 90,- Eur mesačne a to s prihliadnutím na odôvodnené potreby maloletého, ktorý nie je schopný sa sám živiť.

24. Podľa názoru odvolacieho súdu súd prvej inštancie vecne správne rozhodol i úprave styku maloletého s otcom a starým otcom za účelom zachovania vzájomnej kontinuity vzťahov medzi maloletým a otcom, resp. starým otcom. Ohľadne rozsahu úpravy styku neboli zo strany otca ani starého otca vznesené odvolacie námietky. Zároveň súd prvej inštancie správne uložil výchovné opatrenie (§ 37 ods. 2 písm. b/ Zákona o rodine) za účelom zabezpečenia dohľadu nad výkonom rodičovských práv a povinností na strane matky v záujme maloletého.

25. Odvolací súd považuje i výroky rozsudku okresného ohľadne trov konania (vrátane trov konania štátu) za vecne správne v súlade s ustanovením § 52, § 55, § 57 CMP. V danej veci je nepochybné, že v priebehu konania vznikli štátu trovy v súvislosti so znaleckým dokazovaním s prihliadnutím na okolnosti prípadu, keď dôkazy boli vykonané v záujme maloletého dieťaťa (bez ohľadu na to, ktorý z účastníkov navrhol vykonanie toho-ktorého dôkazu) na preukázanie existencie dôvodov pre zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti nad maloletým a na zverenie maloletého dieťaťa do starostlivosti toho-ktorého rodiča. O trovách konania štátu súd prvej inštancie vychádzal správne z princípu spravodlivosti

zakotveného v ustanovení § 55 CMP, keď uložil matke i otcovi povinnosť zaplatiť trovy konania štátu v pomere 50% : 50%

26. Vzhľadom na uvedené odvolaciemu súdu neostala iná možnosť ako odvolaním napadnutý rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdiť (§ 387 ods. 1 CSP).

27. Pri rozhodovaní o trovách odvolacieho konania aplikoval odvolací súd ustanovenie § 57 CMP, § 52 CMP a vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

28. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 CMP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie ani na základe výzvy na plnenie (§ 379 ods. 1 a 2 CMP), môže mu súd uložiť pokutu do 1.000,- Eur (§ 382 ods. 1 CMP), rozhodnúť o zastavení výplaty rodičovského príspevku a prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa (§ 383 ods. 1 CMP) alebo odňať maloletému tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a postarať sa o jeho odovzdanie tomu, komu bolo podľa rozhodnutia zverené, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnené premiestneného alebo zadržaného maloletého prevziať (§ 386 ods. 1 CMP) a to všetko aj bez návrhu (§ 376 ods. 2 CMP).